

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/57/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124241570
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124241570.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Náhradné vozidlo, s. r. o., IČO: 50 496 166, so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, právne zast. ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., IČO: 36 864 455, so sídlom Tolstého 1201/20, Žilina, proti žalovanej: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, o zaplatenie 270 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 81 C 38/2024, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 27. novembra 2024 sp. zn. 5 Co 79/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom sp. zn. 5Co/79/2024 z 27. novembra 2024 potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) č. k. 81C/38/2024-89 z 27. júna 2024, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 270 eur spolu s úrokom z omeškania 9,5 % ročne zo sumy 270 eur od 10.11.2023 do zaplatenia. Žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie vec právne odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1 až 4, § 11 ods. 6 až 8, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla /ďalej už len „zákon o PZP“, § 427 ods. 1 a 2, § 442 ods. 1, § 524 ods. 1 a 2, § 525 ods. 1 a 2, § 526 ods. 1, § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka. a vecne tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal nároku na zaplatenie žalovanej sumy titulom náhrady škody, ktorá mu vznikla vo forme účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla podľa Zmluvy o nájme dopravného prostriedku č. 450/2023 zo dňa 24.04.2023 (ďalej len „Zmluva o nájme vozidla“), na základe ktorej prenajal žalobca poškodenú A. X. (ďalej len „poškodená“) motorové vozidlo zn. Škoda Fabia Combi (ďalej len „náhradné motorové vozidlo“) po dobu opravy motorového vozidla poškodenú (ďalej len „poškodené motorové vozidlo“) v dôsledku škodovej udalosti/dopravnej nehody dňa 30.03.2023 v Považskej Bystrici, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle

poškodenej, zapríčinennej klientom žalovanej (ďalej aj len „poistná udalosť“) a ktorú škodu si žalobca uplatnil u žalovanej listom zo dňa 04.05.2023.

2.1. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 30.03.2023 došlo v Považskej Bystrici k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle, ktorého držiteľkou v čase dopravnej nehody bola A. X. (poškodená), pričom k vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovanej. Poškodená nechala svoje poškodené vozidlo, za účelom vykonania jeho opravy, odviezť do autoservisu a zároveň uzatvorila so žalobcom Zmluvu o nájme dopravného prostriedku č. 450/2023 zo dňa 24.04.2023, na základe ktorej jej žalobca prenajal náhradné motorové vozidlo Škoda Fabia Combi, MT, EČ: D., ktorý prenájom trval od 24.04.2023 do 04.05.2023, t. j. po dobu zotrvania poškodeného vozidla v autoservise. Potvrdením zo dňa 4.5.2023 autoservis AUTOMAX PLUS, s. r. o. prehlásil, že vozidlo poškodenej bolo dňa 24.4.2023 prevzaté do opravy a ku dňu 04.05.2023 bolo naďalej opravované v autoservise. Po skončení nájmu náhradného vozidla dňa 04.05.2023 žalobca vystavil poškodenej faktúru č. 5112023 splatnú dňa 19.05.2023 na sumu 525,- eur, ktorá suma predstavovala náklady na prenájom náhradného vozidla po dobu 11 dní v sume 495,- eur a poplatok za pristavenie a prevzatie vozidla v sume 30,- eur. Poškodená dňa 04.05.2023 písomne čestne prehlásila, že od spoločnosti Náhradné vozidlo, s. r. o. mala zapožičané náhradné vozidlo z dôvodu, že jej vozidlo bolo po poistnej udalosti servisované v autoservise a po dobu opravy nemala k dispozícii žiadne iné vozidlo a prenájom náhradného vozidla bol nevyhnutný. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 04.05.2023 poškodená ako postupca postúpila svoju budúcu pohľadávku voči žalovanej z titulu jej nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov na prenájom náhradného vozidla na žalobcu, a to za odplatu vo výške totožnej s výškou tejto pohľadávky, t. j. 525,- eur. Následne došlo k započítaniu pohľadávky poškodenej na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky voči žalobcovi z tejto zmluvy s pohľadávkou žalobcu voči poškodenej vyplývajúcej z faktúry. Poškodená ako postupca oznámila postúpenie pohľadávky žalovanej listom zo dňa 04.05.2023. Žalobca vyzval žalovanú na úhradu škody z postúpenej pohľadávky vo výške 525,- eur listom zo dňa 04.05.2023. Spoločnosť AUTOSERVIS PLUS s. r. o. vystavila poškodenej faktúru č. 2310801 dňa 10.05.2023, splatnú dňa 24.05.2023 na sumu 938,58 eur, ktorou bola vyúčtovaná oprava motorového vozidla Škoda Fabia EČ: W.. Z oznámenia o poistnom plnení zo dňa 25.10.2023 súd prvej inštancie zistil, že žalovaná dňa 25.10.2023 ukončila šetrenie poistnej udalosti s tým, že primeraná doba zapožičania náhradného vozidla predstavuje 5 dní. Žalovaná dňa 25.10.2023 uhradila žalobcovi poistné plnenie vo výške 255,- eur, čo vyplývalo z výpisu z bankového účtu. Z potvrdenia spoločnosti AUTOMAX PLUS s. r. o. vyplynulo, že oprava vozidla prebehla v štandardnom režime s ohľadom na kapacitu servisu prijímacích technikov rovnako aj lakýrnickej práce, oprava vozidla nebola zo strany servisu nijako umelo predlžovaná. Vozidlo bolo prijaté do autoservisu za účelom opravy dňa 24.04.2023 a oprava na vozidle bola ukončená dňom vystavenia faktúry za opravu dňa 10.05.2023. Dobu opravy táto spoločnosť považovala za štandardnú vzhľadom na rôzne okolnosti ako aj na to, že lak, ktorý sa nanášal na vozidlo sa dlho sušil a odvetrával, počas trvania tejto doby nebolo možné nijako s vozidlom manipulovať. Dĺžku opravy teda považovala za klasickú a štandardnú s ohľadom na poškodenia na vozidle.

2.2. Súd prvej inštancie považoval za nespornú skutočnosť, že dňa 30.03.2023 došlo v Považskej Bystrici k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle poškodenej, ktorá bola aj jeho držiteľom v čase dopravnej nehody a k vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovanej. Za nespornú, považoval i skutočnosť, že poškodená na základe zmluvy o nájme uzavretej so žalobcom užívala náhradné vozidlo v období od 24.04.2023 do 04.05.2023, kedy sa jej poškodené motorové vozidlo nachádzalo v oprave.

2.3. Súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal otázkou vecnej legitimácie strán sporu a uviedol, že pokiaľ išlo o aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, túto mal za preukázanú tým, že žalobca nadobudol žalovanú pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú uzavrel s poškodenou. Uviedol, že zmluva o nájme náhradného vozidla uzatvorená medzi poškodenou a žalobcom obsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti podľa § 663 Občianskeho zákonníka, pričom pohľadávka, ktorá vznikla z tohto zmluvného vzťahu, bola platne postúpená na žalobcu písomnou zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023. Poukázal na to, že poškodená za účelom opravy poškodeného vozidla, toto

odovzdala do autoservisu AUTOMAX PLUS s. r. o., s tým, že počas trvania tejto opravy, si prenajala motorové vozidlo Škoda Fabia Combi, MT, EČ: D., na základe zmluvy o nájme dopravného prostriedku, ktorú uzatvorila so žalobcom ako prenajímateľom. Po skončení nájmu jej žalobca vystavil faktúru č. 5112023 na sumu 525,- eur za obdobie užívania vozidla od 24.04.2023 do 04.05.2023. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023 uzatvorenou medzi žalobcom ako postupníkom a poškodenou ako postupcom došlo k postúpeniu pohľadávky vo výške 525,- eur, predstavujúcej nárok poškodenej voči poisťovni (žalovanej), podľa § 4 zákona č. 381/2001 Z. z.. Tento nárok predstavoval účelne vynaložené náklady na nutné užívanie náhradného motorového vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 30.03.2023 na vozidle Škoda Fabia EČ: PB329CY. Zmluvné strany sa v nej dohodli, že postúpenie pohľadávky je odplatné, pričom odplata za postúpenie pohľadávky bola dohodnutá vo výške 525,- eur, ktorá zodpovedala faktúre č. 5112023 vystavenej žalobcom ako prenajímateľom postupcovi ako nájomcovi náhradného motorového vozidla. Zároveň sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné nároky na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na náhradu nájomného za náhradné vozidlo sa podpisom tejto zmluvy započítajú, pričom žalobca si bude uvedenú pohľadávku vymáhať od žalovanej vo vlastnom mene a na vlastný účet. Listom zo dňa 04.05.2023 poškodená podľa § 526 Občianskeho zákonníka oznámila žalovanej postúpenie pohľadávky. Poškodená, úhradu nájomného považovala za škodu, na zaplatenie ktorej jej vznikol nárok z povinného zmluvného poistenia voči žalovanej v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 381/2001 Z. z. a ktorý si mohla voči žalovanej ako poisťovateľovi uplatniť priamo. Na základe tohto zákona tak podľa súdu prvej inštancie vznikol záväzkovo právny vzťah medzi poškodenou a poisťovateľom (žalovanou), kde na jednej strane vystupuje poisťovateľ ako subjekt povinný poskytnúť plnenie a poškodená ako subjekt oprávnený na prijatie takéhoto plnenia. Tento nárok (pohľadávka) bola podľa súdu spôsobilá byť predmetom postúpenia v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka.

2.4. Súd prvej inštancie neuznal argumentáciu žalovanej o nepreukázaní /neuplatnení pohľadávky voči žalovanej, ani o absencii reálneho vynaloženia nákladov a rovnako tak neuznal ani jej argumentáciu ohľadom postúpenia neexistujúcej pohľadávky. V tomto smere súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná pri takto prezentovaných tvrdeniach nevenovala dostatočnú pozornosť samostatnosti právnych vzťahov, ktoré vznikli poškodenej na jednej strane vo vzťahu k žalovanej a ktoré vznikli poškodenej vo vzťahu k žalobcovi na strane druhej. Poukázal na to, že zo vzťahu medzi poškodenou (veriteľom) a žalovanou (dlžníkom) vznikla pohľadávka na náhradu škody zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou poisteného motorového vozidla a zo vzťahu medzi poškodenou (dlžníkom) a žalobcom (veriteľom) vznikla pohľadávka na nájomnom. Skutočnosť, že poškodená mala vo vzťahu k žalobcovi postavenie dlžníka nebránila tomu, aby poškodená na zmluvnom základe previedla svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobcu postupom súladným s § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal potom za to, že v dôsledku uvedenej zmluvy o postúpení pohľadávky bola daná aktívna legitimácia žalobcu, nakoľko predmetnou zmluvou došlo jednak k postúpeniu pohľadávky a zároveň k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodenou ako nájomcom a žalobcom ako prenajímateľom.

2.5. Súd prvej inštancie mal za to, že predmetná pohľadávka mohla byť predmetom postúpenia, pretože išlo o nárok na náhradu škody, ktorý vznikol poškodenej ako následok dopravnej nehody, pričom postúpená pohľadávka mala charakter budúcej pohľadávky, ktorej vznik bol viazaný na ďalšie právne úkony, ktoré boli obsahom danej zmluvy, a to odplatnosť postúpenia a vzájomné započítanie pohľadávok. Podľa súdu postúpená môže byť iba existujúca pohľadávka, (aj premľaná), a tiež budúca pohľadávka, pokiaľ je určitá a identifikovateľná. V danom prípade bolo nepochybné, že majetok poškodenej sa zmenšil, pričom za majetok nemožno považovať len peniaze vo forme hotovosti, či pohľadávky voči banke, ale za majetok možno považovať aj iné pohľadávky - v danom prípade pohľadávku na náhradu škody voči škodcovi. Žalobca bol v tomto prípade ochotný akceptovať, aby mu poškodená za prenájom vozidla zaplatila touto pohľadávkou. U poškodenej teda došlo k zníženiu jej aktív, keď najskôr mala vo svojom majetku pohľadávku voči škodcovi a po uzatvorení zmluvy o postúpení o túto prišla. Na základe uvedeného súd prvej inštancie vyslovil záver, že postúpenie pohľadávky medzi žalobcom a poškodenou bolo platné a vyplývalo z neho aktívna legitimácia žalobcu v spore. Poukázal na to, že ani samotná žalovaná nemala pochybnosť o platnosti postúpenia pohľadávky, čo vyplývalo z jej správania, keď časť poisťného plnenia z tejto poisťnej udalosti žalobcovi zaplatila po ukončení poisťného

šetrenia dňa 25.10.2023. Z týchto dôvodov mal súd prvej inštancie aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu za preukázanú.

2.6. Ohľadne tvrdenia žalovanej o neprimeranosti dĺžky trvania nájmu náhradného motorového vozidla, kedy si podľa nej rozsah poškodení na motorovom vozidle poškodenej, nevyžadoval trvanie opravy v dĺžke až 11 dní, ale len v dĺžke 5 dní, súd prvej inštancie poukázal na faktúru č. 2310801, ktorou bola vyúčtovaná oprava motorového vozidla Škoda Fabia EČ: W. a vyjadrenie autoservisu AUTOMAX PLUS s. r. o., z ktorého bolo podľa súdu zrejmé, že oprava prebehla v štandardnom režime s ohľadom na kapacitu servisu a lakýrnickej práce. Súd v tomto smere poukázal aj na bežnú prax, kedy je pri oprave motorového vozidla nevyhnutné vykonať najskôr demontáž niektorých častí, aby bolo možné presne zistiť celkový rozsah poškodenia a následne objednať náhradné diely. Až po doručení náhradných dielov je možné pristúpiť k vykonaniu samotnej opravy poškodených častí, resp. k ich výmene. Rovnako aj lakovanie motorového vozidla si vyžaduje presné technologické postupy, ktoré sú časovo náročnejšie. Z listinných dôkazov mal potom súd za preukázané, že v danej veci si oprava vyžadovala aj lakovanie motorového vozidla, čo malo vplyv na celkové trvanie opravy.

2.7. S ohľadom na uvedené, súd prvej inštancie vyhodnotil námietku žalovanej o neprimeranej dĺžke trvania doby prenájmu za nedôvodnú, kedy podľa súdu púhe konštatovanie o tom, že celková doba, počas ktorej sa poškodené vozidlo nachádzalo v autoservise bola v zjavnom nepomere k samotnému rozsahu prác, neobstálo a bez ďalšieho nemohlo byť dôvodom na svojvoľné skrátenie úhrady nájomného z 11 dní na 5 dní.

2.8. Podľa súdu prvej inštancie v danej veci neboli sporné predpoklady vzniku nároku zo zodpovednosti za škodu, t. j. vznik škody, protiprávnosť konania, zavinenie škodcu, žalovaná rozporovala len absenciu príčinnej súvislosti medzi škodou a škodovou udalosťou. V tomto smere potom súd uviedol, že poskytnuté poistné plnenie musí byť v takom rozsahu, aby poškodenému bola nahradená škoda v rozsahu, ktorý je preukázaný. Rozsah škody určuje § 442 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Pod skutočnou škodou sa rozumie ujma, ktorá predstavuje zmenšenie majetku poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi. Ide o určenie rozdielu v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody (R 55/1971); inak sa škoda definuje aj ako ujma (vyjadriteľná v peniazoch) spočívajúca v zničení, strate, zmenšení alebo znehodnotení veci a predstavujúca majetkové hodnoty potrebné na uvedenie do predchádzajúceho stavu. Za skutočnú škodu sa považuje škoda, ktorá sa prejaví v majetkovej sfére poškodeného tým, že došlo k zmenšeniu jeho majetku. Predstavuje tak náklady vyjadrené v peňažnej forme, ktoré sú potrebné na uvedenie do pôvodného stavu alebo aj náklady, ktoré boli navyše vynaložené v porovnaní so stavom, ktorý tu bol bez škodnej udalosti.

2.9. Vykonaným dokazovaním mal súd potom za preukázanú príčinnú súvislosť medzi škodou a protiprávnym konaním, nakoľko pokiaľ by nedošlo k dopravnej nehode, pri ktorej bolo poškodené motorové vozidlo právnej predchodkyne žalobcu, táto by nemala dôvod uzavrieť zmluvu o nájme náhradného vozidla a tieto náklady by neboli vznikli. Z prílohy k zmluve o nájme motorového vozidla, protokolu o prenájme náhradného vozidla bolo jednoznačne preukázané, že k odovzdaniu náhradného motorového vozidla dňa 04.05.2023 došlo po dopravnej nehode dňa 30.03.2023, ktorú zavinil vodič, ktorý mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie u žalovanej. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že poškodený má nárok na náhradné vozidlo len za podmienky, ak je jeho zapožičanie nevyhnutne potrebné a zároveň, že náklady na takéto zapožičanie sú vynaložené nutne a účelne. V danom prípade bolo preukázané, že na strane poškodenej sa jednalo o účelne a nutne vynaložené náklady na prenájom náhradného motorového vozidla v trvaní 11 dní, pričom k zapožičaniu náhradného vozidla došlo v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou. Súd zdôraznil, že poškodená si náhradné vozidlo požičala iba na obdobie, kedy sa jej poškodené vozidlo nachádzalo v servise a poškodená dĺžku opravy ovplyvniť nemohla. Náhrada nákladov za používanie náhradného motorového vozidla len reparovala poškodenej stav, kedy nemohla z dôvodu poistnej udalosti používať svoje vlastné motorové vozidlo.

2.10. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobe vyhovel. O príslušenstve pohľadávky rozhodol podľa

§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., pričom za prvý deň omeškania žalovanej s úhradou poistného plnenia označil 10.11.2023, t. j. deň po uplynutí 15 dní od skončenia prešetrovania poistnej udalosti žalovanou (§ 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z.).

2.11. Za nadbytočné súd považoval vykonanie dokazovania navrhnutého žalobkyňou - písomným dopytom na autoservis AUTOMAX PLUS, s. r. o. za účelom poskytnutia vysvetlení o priebehu opravy, nakoľko mal za dostatočné na preukázanie primeranosti dĺžky opravy, už samotné oboznámenie sa s vyjadrením tohto servisu k dĺžke opravy a s poukazom aj na obdobné prípady, dobu opravy v danom prípade považoval za primeranú. Súd taktiež nevykonával dôkaz vyžiadaním si zmluvy o obchodnej spolupráci medzi AUTOMAX PLUS, s. r. o. a žalovanou k právam a povinnostiam tohto autoservisu pri vykonávaní opráv motorových vozidiel, keďže tieto skutočnosti neboliv konaní sporné a ako také boli v tomto konaní bez právnej relevancie. Zároveň ako nadbytočný a nehospodárny súd nevykonával ani dôkaz oboznámením sa s originálom zmluvy o nájme náhradného vozidla, keďže vykonával dôkaz oboznámením sa s jej fotokópiou, ktorá sa nachádzala v spise, pričom táto nebola žiadnym spôsobom spochybnená.

2.12. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

3. Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovanej rozsudkom z 27. novembra 2024 sp. zn. 5 Co 79/2024 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) s tým, že súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu zohľadnil pri svojom rozhodovaní všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán vyplynuli, neopomenul zohľadniť rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie zodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP, a pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil aj správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval.

3.1. K spochybňovaniu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu žalovanú uviedol, že súd prvej inštancie správne posúdil, že v dôsledku zmluvy o postúpení pohľadávky táto bola na strane žalobcu daná, nakoľko predmetnou zmluvou došlo jednak k postúpeniu pohľadávky a zároveň k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodenou ako nájomcom a žalobcom ako prenajímateľom náhradného vozidla, ktoré bola poškodená nútená si prenajať v dôsledku nemožnosti užívať svoje poškodené vozidlo pristavené na opravu. Bolo nesporné, že predmetná pohľadávka mohla byť predmetom postúpenia, pretože predmetom postúpenia bol nárok na náhradu škody, ktorý vznikol poškodenej ako následok dopravnej nehody, pričom postúpená pohľadávka mala charakter budúcej pohľadávky, ktorej vznik bol viazaný na ďalšie právne úkony, ktoré boli obsahom danej zmluvy, a to odplatosť postúpenia a vzájomné započítanie pohľadávok. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023 potom nepochybne vyplýval predmet - pohľadávka poškodenej vo výške 525,- eur voči žalovanej, pričom postúpenie pohľadávky bolo aj odplatné (odplata vo výške 525,- eur), ktorá suma zároveň zodpovedala nájomnému za prenájom náhradného vozidla poškodenou, ktoré nájomné bolo poškodenej vyfakturované faktúrou č. 5112023 vystavenou žalobcom ako prenajímateľom. V bode č. 5. zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že si vzájomné nároky - na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo, započítavajú.

3.2. Odvolací súd poukázal na to, že v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka môže byť postúpená iba existujúca pohľadávka, aj premlčaná, a tiež budúca pohľadávka, pokiaľ je určitá, identifikovateľná. Z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II ÚS 165/2017 tiež vyplýva, že „podmienkou platnosti zmluvy je, aby išlo o existujúcu, určitú a identifikovanú pohľadávkou“. S poukazom na uvedené bol odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie názoru, že postúpenie pohľadávky medzi žalobcom a poškodenou bolo platné a vyplývala z neho aktívna vecná legitímácia žalobcu v spore.

3.3. Odvolací súd v ďalšom uviedol, že nebolo sporné, že dňa 30.03.2023 došlo k škodovej udalosti, pri

ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle poškodenej A. X.. Škodová udalosť bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri prevádzke motorového vozidla u žalovanej ako poisťovne. V dôsledku škodovej udalosti bola poškodená nútená dať svoje motorové vozidlo opraviť, pričom oprava poškodeného vozidla bola vykonaná v období od 24.04.2023 do 04.05.2023. Poškodená za účelom zabezpečenia svojich potrieb dňa 24.04.2023 uzatvorila so žalobcom zmluvu o nájme č. 450/2023, ktorej predmetom bol nájom náhradného motorového vozidla a to v období od 24.04.2023 do 04.05. 2023. Po ukončení doby trvania nájmu náhradného vozidla vystavil žalobca poškodenej faktúru č. 5112023 za prenájom motorového vozidla počas 11 dní na sumu 525,- eur (s DPH). Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023 následne poškodená previedla svoju pohľadávku vo výške 525,- eur voči žalovanej za odplatu 525,- eur žalobcovi a zmluvné strany si zároveň dohodli, že si vzájomné nároky - na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo, započítavajú. Listom zo dňa 04.05.2023 potom poškodená postúpenie svojej pohľadávky oznámila aj žalovanej. V následnom oznámení o poistnom plnení zo dňa 25.10.2023 žalovaná žalobcovi oznámila, že ukončila šetrenie poistnej udalosti a na fakturovanú sumu za prenájom náhradného motorového vozidla priznal poistné plnenie za 5 dní prenájmu v sume 255,- eur.

3.4. Pokiaľ išlo o poskytnuté poistné plnenie, odvolací súd mal rovnako (zhodne so súdom prvej inštancie) za to, že toto má byť v takom rozsahu, aby poškodenému bola nahradená škoda v rozsahu, ktorý je preukázaný. S odkazom na ustálenú judikaturu, odvolací súd uviedol, že pod skutočnou škodou sa rozumie ujma, ktorá predstavuje zmenšenie majetku poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi. Ide o určenie rozdielu v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobiť škody (R 55/1971); inak sa škoda definuje aj ako ujma (vyjadriteľná v peniazoch), spočívajúca v zničení, strate, zmenšení alebo znehodnotení vecí a predstavujúca majetkové hodnoty, potrebné na uvedenie do predchádzajúceho stavu. Za skutočnú škodu sa považuje škoda, ktorá sa prejaví v majetkovej sfére poškodeného tým, že došlo k zmenšeniu jeho majetku. Predstavuje tak náklady vyjadrené v peňažnej forme, ktoré sú potrebné na uvedenie do pôvodného stavu alebo aj náklady, ktoré boli navyše vynaložené v porovnaní so stavom, ktorý tu bol bez škodnej udalosti.

3.5. V ďalšom odvolací súd uviedol, že poškodený má nárok na náhradné vozidlo len za podmienky, ak je jeho zapožičanie nevyhnutne potrebné a zároveň, že náklady na takéto zapožičanie sú vynaložené nutne a účelne. Riešenie otázky, či náklady za nájom náhradného vozidla boli nutné a účelné, závisí na posúdení konkrétnych okolností prípadu. Vzhľadom ku konkrétnym skutkovým okolnostiam sa posudzuje, po akú dlhú dobu bolo obstaranie náhradného vozidla nutné a účelné. Vychádza sa totiž z toho, že zmyslom a účelom poskytnutia náhradného vozidla je zachovanie určitého životného štandardu poškodeného v situácii, keď dôjde k čiastočnému, resp. totálnemu poškodeniu (zničeniu) vozidla. Poskytnutím náhradného vozidla nie je poškodený ponechaný v tiesni a umožní sa mu viesť čo do kvality obdobný život ako pred škodovou udalosťou, resp. dopravnou nehodou. Využívanie náhradného vozidla nemôže byť celkom bezbrehé a vždy musí byť splnená podmienka účelnosti jeho využitia. V danom prípade bolo potom preukázané, že na strane poškodenej sa jednalo o účelne a nutne vynaložené náklady na prenájom náhradného motorového vozidla v trvaní 11 dní, po ktorú dobu trvala oprava poškodeného motorového vozidla, pričom k zapožičaniu náhradného motorového vozidla došlo v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou zo dňa 30.03.2023. Odvolací súd zdôraznil, že poškodená si náhradné vozidlo prenajala iba na obdobie, kedy sa jej poškodené vozidlo nachádzalo v servise a dĺžku opravy ovplyvniť nemohla. Podstatnou bola v tomto prípade aj okolnosť, že oprava poškodeného motorového vozidla poškodenej prebiehala v autorizovanej servise, ktorý je zároveň v zmluvnou vzťahu so žalovanou a tento potvrdil, že oprava vozidla poškodenej prebehla v štandardnom režime s ohľadom na kapacitu servisu prijímacích technikov rovnako aj lakýrnickej práce, oprava vozidla nebola zo strany servisu nijako umelo predlžovaná. Účelnosť prenájmu náhradného vozidla zo strany poškodenej, vrátane doby nájmu, bola podľa odvolacieho súdu teda jednoznačná. Objektívnosť potreby náhradného motorového vozidla vyjadrila žalovaná aj tým, že časť týchto nákladov poškodenému preplatila.

3.6. Taktiež bolo preukázané, že žalovaná priznala žalobcovi poistné plnenie 255,- eur, teda len za 5 dní prenájmu náhradného motorového vozidla. Odvolací súd považoval dobu 11 dní, po ktorú mala

poškodená prenajaté náhradné motorové vozidlo z dôvodu opravy svojho poškodeného motorového vozidla za primeranú, odôvodnenú a náklady na prenájom náhradného motorového vozidla za celé toto obdobie za náklady účelne vynaložené, ktoré bolo možné z hľadiska náhrady škody považovať za skutočnú škodu, ktorá poškodenej vznikla v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, za ktorú zodpovedal poistenec žalovanej.

3.7. Odvolací súd nepovažoval rozsudok súdu prvej inštancie za nepreskúmateľný. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na všetky zásadné právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany a obrany proti nej. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie obsahovalo dostatok skutkových a právnych záverov, spĺňalo všetky požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia (§220 ods. 2 CSP) a tvorilo dostatočný podklad pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Odvolací súd nezistil, že by boli závery súdu prvej inštancie neodôvodnené. Skutočnosť, že sa žalovaná s názorom súdu prvej inštancie nestotožnila, nemohla sama o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, či arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

3.8. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie. Namietala, že nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces (§ 420 písm. f/ CSP) tým, že sa odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP bez všetkého stotožnil s odôvodnením aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie bez toho, že by odvolací súd toto odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie podrobil riadnemu odvolaciemu prieskumu. Žalovaná má za to, že v danom prípade neboli naplnené zákonné podmienky na postup odvolacieho súdu podľa § 387 ods. 2 CSP. Odvolací súd si tak riadne nespĺnil svoju povinnosť vysporiadať sa so zásadnou argumentáciou žalovanej, týkajúcou sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v súdnom konaní. Odvolací súd porušil práva žalovanej na spravodlivé súdne konanie aj tým, že v bode 21. odôvodnenia svojho rozsudku v podstate uviedol, že na zachovanie práva na spravodlivé súdne konanie stačí, keď súd len určitým spôsobom zareaguje na ten argument, ktorý považuje z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia za podstatný. Žalovaná má však zato, že z hľadiska zachovania práva sporovej strany na spravodlivé súdne konanie nepostačuje zo strany súdu len uvedenie „nejakých dôvodov“ k rozhodujúcim argumentom sporových strán, ale zo strany súdu sa vyžaduje uvedenie dostatočných dôvodov, ktoré zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom reagujú na relevantné námietky sporových strán.

4.1. Podľa žalovanej umožnenie sporovej strane uskutočniť jej patriace procesné práva bez toho, aby mu korešpondovalo riadne odôvodnené vysporiadanie sa súdu s uplatnenými prostriedkami procesného útoku alebo procesnej obrany, je postupom súdu, pri ktorom je realizácia práva na spravodlivý proces len iluzórna. Jednou z garancií obsiahnutých v pojme práva na spravodlivý proces je aj celkom nepochybné právo účastníka na riadne odôvodnenie rozhodnutia, nielen na uvedenie „aspoň niejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky odvolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom. K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP preto nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou či svojvoľnosťou. V tomto smere poukázala na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. II. ÚS 120/2020, II. ÚS 419/2021, III. ÚS 307/2012), ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 6Cdo 98/2017, 7Cdo 154/2023, 9 Cdo 46/2023). Uviedla, že svojvôľa (arbitrárnosť) sa môže potom prejavovať ako procesná svojvôľa spočívajúca v opakovanom porušení zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánov verejnej moci, alebo ako hmotnoprávna (meritórna) svojvôľa, spočívajúca v extrémnom nesúlade medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012, III. ÚS 500/2021).

4.2. Odvolací súd potom porušil právo žalovanej na spravodlivé súdne konanie v týchto troch rovinách:

- v danom prípade podľa názoru žalovanej neboli v žiadnom prípade splnené zákonné podmienky podľa § 387 ods. 2 CSP na to, aby sa odvolací súd v jeho rozsudku stotožnil s posúdením aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie bez toho, že by sa odvolací súd aj riadne vysporiadal s odvolacími námietkami žalovanej týkajúcimi sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu,

- tým, že si odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP osvojil odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie a časť tejto argumentácie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku odvolací súd aj zopakoval, možno podľa názoru žalovanej považovať odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany odvolacieho súdu za nezrozumiteľné, nepreskúmateľné, nepresvedčivé, neúplné, vnútorne rozporné, vykazujúce znaky závažnej meritórnej svojvôle a nespĺňajúce požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplývajúce z judikatúry najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva,

- odvolací súd sa prakticky vôbec nevysporiadal s odvolacími námietkami žalovanej týkajúcimi sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, pričom táto vada rozhodnutia odvolacieho súdu je podľa všetkého teda dôsledkom toho, že odvolací súd si podľa § 387 ods. 2 CSP osvojil odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie, hoci na takýto postup odvolacieho súdu neboli v danom prípade splnené zákonné podmienky.

4.3. Žalovaná poukázala na to, že posúdenie existencie vecnej legitímácie v súdnom konaní zo strany všeobecných súdov je kardinálnou otázkou, k zodpovedaniu ktorej sú všeobecné súdy zaviazané ex offio, aj v prípade, pokiaľ žiadna zo strán vecnú legitímáciu nenamieta. Žalovaná v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie podrobne popísala jednotlivé vady odôvodnenia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie. Z celého odôvodnenia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie nebolo zrejmé, na základe akého myšlienkového postupu vlastne súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca má byť aktívne vecne legitímovaný na uplatnenie daného nároku. Žalovaná argumentáciu, podľa ktorej by postúpenie pohľadávky malo suplovať úhradu nájomného považuje za absolútne nesprávnu už len z toho hľadiska, že postúpenie pohľadávky podľa § 524 Občianskeho zákonníka je právny inštitút, na základe, ktorého dochádza k zmene v osobe veriteľa (v rámci už existujúceho záväzkového právneho vzťahu) a žalovaná preto považuje za absolútne vylúčené, aby právny inštitút na základe, ktorého dochádza k zmene v osobe veriteľa mal akýmkoľvek spôsobom suplovať zánik záväzku splnením podľa § 559 Občianskeho zákonníka. Takýto výklad príslušných noriem Občianskeho zákonníka, podľa ktorého by postúpenie pohľadávky malo suplovať úhradu nájomného, považuje žalovaná za výklad hrubým spôsobom nerešpektujúci systematiku právnych noriem Občianskeho zákonníka upravujúcich jednotlivé právne inštitúty a odchyľujúci sa od významu a účelu týchto právnych noriem Občianskeho zákonníka takým spôsobom, že takýto právny výklad možno považovať za extrémne rozporný so zásadou spravodlivosti. Takýto právny výklad navyše možno označiť za prejav maximálnej možnej svojvôle zo strany súdnej moci. Vzhľadom na skutočnosť, že odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie bolo podľa názoru žalovanej na prvý pohľad zmätočné a nepreskúmateľné, ako aj vzhľadom na celkovú závažnosť vytýkaných väd odôvodnenia aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie (napríklad podľa súdu prvej inštancie úhradu nájomného malo suplovať samotné postúpenie) má žalovaná za to, že v danom prípade neboli v žiadnom prípade splnené zákonné podmienky na to, aby si odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 2 CSP mohol osvojiť odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie. Odvolací súd nesprávnym postupom, keď si podľa § 387 ods. 2 CSP bez všetkého osvojil odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie, zásade poprel právo žalovanej na uskutočnenie riadneho odvolacieho prieskumu vo vzťahu k odôvodneniu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie. Takýmto postupom odvolací súd poprel právo žalovanej na dvojinstančné súdne konanie. Odvolací súd teda hrubým spôsobom porušil právo žalovanej na spravodlivé súdne konanie, keď si postupom podľa § 387 ods. 2 CSP osvojil odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie bez toho, že by sa odvolací súd bol býval riadnym spôsobom vysporiadal s odvolacími námietkami žalovanej týkajúcimi sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

4.4. Vzhľadom na vyššie uvedené, aj odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany odvolacieho súdu je zaťažené rovnakými vadami, ako odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie. Žalovaná má za to, že taký výklad ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého by predmetom postúpenia mohla byť akási budúca pohľadávka na náhradu škody, je v absolútnom rozpore so zásadou náhrady skutočnej škody vyjadrenej v § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako ujmy, ktorá sa v rozhodnom čase už aj reálne prejavila v majetkovej sfére daného subjektu. Žalovaná v tomto smere poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4M Cdo 23/2008, ktorý výslovne uviedol, že „z charakteristík pojmu skutočná škoda je zrejmé, že ide o ujmu nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti. Z tohto dôvodu mal preto dovolací súd za to, že skutočnú škodu preto nemožno priznať do budúcnosti ako ujmu, ktorá ešte len prípadne vznikne“. Aj podľa rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 446/2015 vznik škody musí preukazovať poškodený a právo na jej náhradu vznikne až vtedy, ak škoda skutočne vznikla. Z argumentácie odvolacieho súdu tiež vyplýva, že odvolací súd uznal, že pohľadávka poškodeného voči žalovanej na výplatu poistného plnenia z titulu účelne a nevyhnutne vynaložených nákladov za prenájom motorového vozidla pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky zo 04.05.2023 neexistovala (respektíve odvolací súd týmto uznal, že pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky zo 04.05.2023 neexistovala na strane poškodeného ani len samotná škoda v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla), pričom podľa odvolacieho súdu mala byť právnym dôvodom vzniku tejto pohľadávky poškodeného voči žalovanej až samotná zmluva o postúpení pohľadávky zo 04.05.2023. Žalovaná má za to, že takýto právny konštrukt, akým je zmluva o postúpení pohľadávky zo 04.05.2023, predmetom, ktorej by mal byť budúci nárok na náhradu škody, je v absolútnom rozpore so zásadou náhrady skutočnej škody vyjadrenej v ustanovení § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri postúpení pohľadávky dochádza k prevodu subjektívneho práva veriteľa na plnenie, ktoré vyplýva z už existujúceho záväzkového vzťahu a má relatívne charakter. Preto za neprípustné, žalovaná považuje to, aby akákoľvek zmluva o postúpení pohľadávky bola originálnym právnym dôvodom vzniku pohľadávky, ktorá ňom má byť postupovaná. Žalovaná má za to, že nakoľko v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky zo 04.05.2023 na strane poškodenej neexistovala ani len samotná škoda v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla vo výške 525 eur, tak v rámci bodu 4 tejto zmluvy nebolo možné medzi poškodenou a žalobcom ani platne dojednať odplatu za postúpenie vo výške 525 eur s DPH. Škoda v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla teda bola v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky len hypotetická, s možnosťou jej vzniku niekedy v budúcnosti, a preto poškodená v čase uzatvorenia zmluvy nemala ani len nárok na náhradu škody voči poistenému škodcovi. Pohľadávka poškodenej voči žalobcovi na odplatu za postúpenie vo výške 525 eur podľa bodu 4. zmluvy tak nebola ani započítateľná. Vyššie popísaným výkladom, ktorý uviedol v odôvodnení jeho rozsudku súd prvej inštancie a ktorý si následne podľa § 387 ods. 2 CSP osvojil aj odvolací súd, a v zmysle ktorého teda nárok na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla mohol byť postupovaný ako akási budúca pohľadávka, sa podľa názoru žalovanej súd prvej inštancie ako aj odvolací súd natoľko odchýlili od zásady náhrady skutočnej škody vyjadrenej v ustanovení § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, že tým popreli význam a účel tohto hmotnoprávneho ustanovenia. Takýto výklad § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého (akýkoľvek) nárok na náhradu škody môže mať charakter budúce pohľadávky, preto podľa názoru žalovanej predstavuje závažnú meritórnu svojvôľu, majúcu tiež za následok porušenie práva žalovanej na spravodlivé súdne konanie zo strany súdu prvej inštancie, ako aj zo strany odvolacieho súdu.

4.5. Nakoľko si odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP osvojil odôvodnenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie (hoci na to neboli splnené zákonné podmienky), táto skutočnosť mala za následok to, že odvolací súd sa prakticky vôbec nevysporiadal so zásadnou argumentáciou žalovanej, uvedenou v jej odvolaní týkajúcou sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Konkrétne sa odvolací súd fakticky vôbec nevysporiadal najmä s argumentáciou žalovanej, týkajúcou sa potreby rozlišovania medzi spôsobom zániku záväzku splnením a započítaním, týkajúcou sa toho, že v dôsledku právneho úkonu započítania nemôže dôjsť nikdy k vzniku skutočnej škody, týkajúcou sa toho, že dohoda o započítaní nemôže byť nikdy chápaná ako podstatná obsahová súčasť iného právneho úkonu, respektíve, že dohoda o započítaní nemôže byť nikdy posudzovaná s iným právnym úkonom ako

jeden právny úkon a napokon týkajúcou sa toho, že podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z. z. sa na vznik práva poškodeného voči poisťovateľovi na výplatu poistného plnenia za poisteného škodcu okrem vzniku škody vyžaduje aj to, aby si poškodený svoj nárok na náhradu škody u poisťovateľa aj uplatnil a preukázal. Žalovaná má za to, že odvolací súd poprel jej právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia aj tým, že v podstate uviedol, že z pohľadu zachovania práva na spravodlivé súdne konanie v zásade stačí, pokiaľ súd prvej inštancie (či odvolací súd) len reagoval na podstatné argumenty, ktoré sú z hľadiska súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce. Odvolací súd porušil právo žalovanej na spravodlivé súdne konanie tým, že sa riadne a presvedčivo nevysporiadal s podstatnou argumentáciou žalovanej počas odvolacieho a prvoinštančného konania, týkajúcou sa nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

5. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu, navrhol dovolanie odmietnuť. Poukázal na to, že už súd prvej inštancie sa komplexne vysporiadal s námietkou žalovanej ohľadne nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní, a to v bode 30 rozsudku, z ktorého vyplývajú i odpovede na žalovanou vymedzené okruhy argumentácie ohľadom nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. Z hľadiska odôvodnenia aktívnej vecnej legitimácie zo strany súdu prvej inštancie a následne stotožnenia sa odvolacieho súdu s týmto odôvodnením, nemožno identifikovať žiadne pochybenie súdov majúce za následok porušenie práva žalovanej na spravodlivý proces. Žalovaná sa potom len snaží vymedziť dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, avšak skutočnou príčinou prečo žalovaná rozsudok odvolacieho súdu napáda, je však jej nespokojnosť s právnym posúdením aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, o čom svedčí i jej argumentácia v časti IV písm. b/ dovolania, v ktorej vyslovila názor, že sa súdy mali odchýliť od zásady náhrady skutočnej škody vyjadrenej v ustanovení § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka tým, že mali mať za to, že nárok na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla mohol byť postupovaný ako „akási budúca pohľadávka“. Správnosťou týchto záverov sa však dovolací súd pri dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP nemôže zaoberať. Žalobca má za to, že z celkového kontextu žalovanou podaného dovolania plyní spochybňovanie náležitosti riadneho odôvodnenia rozsudku argumentáciou žalovanej o nesprávnosti právneho posúdenia aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. Nesprávnym právnym posúdením však možno odôvodňovať len dovolanie prípustné podľa § 421 CSP.

5.1. Žalobca poukázal na to, že predmetom sporu bolo peňažné plnenie vo výške 270 eur, ktoré neprevyšuje 10 násobok minimálnej mzdy. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP tak v predmetnom spore nie je prípustné. Uvedené však žalovaná nemôže zhojiť tým, že svoju argumentáciu, zjavne založenú na nespokojnosti s právnym posúdením veci, podradí pod § 420 písm. f/ CSP prezentujúc rozsudok ako nedostatočne odôvodnený pre stotožnenie sa odvolacieho súdu s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. Práve takto vyjadrený nesúhlas žalovanej so závermi odvolacieho súdu len potvrdzuje, že skutočným dôvodom, pre ktorý žalovaná dovolanie podáva, je nesprávne právne posúdenie aktívnej vecnej legitimácie. Žalobca má za to, že nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, preto nemožno dovolaním napadnutý rozsudok podrobiť vecnému prieskumu v dovolacom konaní.

5.2. I napriek uvedenému, žalobca poukázal na to, že aktívna a pasívna legitimácia strán sporu bola už v minulosti ustálená v totožných sporoch, ktoré strany sporu medzi sebou vedú po tom, čo poškodený postúpi na žalobcu svoju pohľadávku, ktorá mu vznikla v dôsledku dopravnej nehody zapríčinennej poisťovateľom žalovanej, respektíve inej poisťovne. Preto je dôvodné rešpektovať aj zásadu právnej istoty ako integrálnej súčasti práva na spravodlivý proces a nespochybňovať jednoznačne ustálenú aktívnu legitimáciu žalobcu v tomto type sporov. Súdy Slovenskej republiky sa v stovkách sporov s aktívnou legitimáciou žalobcu vysporiadali, pričom ich názory nekorešpondujú s argumentáciou žalovanej v jej dovolaní. Viaceré súdy pritom konštatovali, že aktívna legitimácia žalobcu vyplýva nielen zo zmluvy o postúpení pohľadávky, ale aj zo samotného správania sa žalovanej, ktorá časť poistného plnenia zaplatila žalobcovi. V zmluve o postúpení pohľadávky sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné nároky, a to nárok poškodeného na odplatu za postúpenie pohľadávky a nárok žalobcu na úhradu nájomného za náhradné vozidlo sa navzájom započítajú. Skutočnosť, že došlo k prevodu práva medzi žalobcom a poškodeným a súčasne k úhrade predmetnej faktúry započítaním, nespôsobuje rozpor s ustanovením § 524 Občianskeho zákonníka, či neexistenciu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Zmluva o postúpení pohľadávky predstavuje to, že došlo k úhrade faktúry a

zároveň k postúpeniu pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených na prenájom náhradného vozidla voči žalovanej tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Takéto postúpenie pohľadávky ani podľa rozhodovacej praxe všeobecných súdov neodporuje zákonu. Išlo o odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k vzájomnému zápočtu práve nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie a nie samotného nároku na náhradu škody, ktorý bol postúpený.

5.3. Uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorou súčasne došlo k započítaniu vzájomných pohľadávok, došlo k vzniku škody vo výške nákladov na nájomné za užívanie náhradného vozidla (rozsudok Krajského súdu v Žiline z 26.11.2024 sp. zn. 9Co/147/2024). V danej veci sa odvolací súd nestotožnil s názorom žalovanej, že v danom prípade malo dôjsť najskôr ku úhrade a až potom k prípadnému postúpeniu a teda, že žalobca nemá aktívnu legitimáciu na podanie žaloby. Odvolací súd v súlade s už v iných rozhodnutiach prezentovanými právnymi názormi mal za to, že tento výklad žalovanej nemá oporu v zákone a je len jej prianím s cieľom nemusieť plniť svoje záväzky. V inom konaní Krajský súd v Žiline (sp. zn. 9Co/5/2021) konštatoval, že zo zmluvy o postúpení pohľadávky vyplýva, že došlo k započítaniu vzájomných pohľadávok jej strán (žalobcu a poškodeného), a to nároku na náhradu odplaty za postúpenie pohľadávky poškodeného a nároku žalobcu na úhradu nájomného za náhradné vozidlo, v dôsledku čoho sa poškodený dostal do rovnakej situácie, ako keby svoj dlh zaplatil, keďže účinky započítania sú rovnaké ako v prípade plnenia; inými slovami neexistuje predsa rozdiel v tom, či poškodený uhradí žalobcovi v hotovosti nájomné a následne žalobca zaplatí tú istú sumu ako odplatu za postúpenie pohľadávky späť poškodenému, alebo sa toto realizuje vzájomným zápočtom. Z ďalšieho rozhodnutia Krajského súdu v Žiline (sp. zn. 10Co/7/2021) zase vyplýva, že len pri striktnom (až puristickom) prístupe k uplatňovaniu práva by bolo možné trvať na tom, aby poškodený uhradil žalobcovi sumu za nájom náhradného vozidla a ten mu ihneď v rámci postúpenia pohľadávky voči žalovanej tie isté peniaze (doslova tie isté bankovky a mince) vrátil. Takýto postup v rámci kontraktačných procesov by odporoval bežnej realite každodenného života, pri ktorej tak fyzické, ako aj právnické osoby takmer permanentne vstupujú do desiatok rôznych právnych vzťahov. Rovnaké závery vyplývajú aj z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave (sp. zn. 3Cob/220/2017), ktorý vyslovil pochybenie súdu prvej inštancie, pokiaľ tento vyslovil záver, že poškodený neuhradil žalobcovi faktúru za nájom vozidla, čím na strane poškodeného nedošlo k zmenšeniu majetku o žalovanú sumu, t. j. k vzniku skutočnej škody a závislosti od toho nedošlo ani k platnému postúpeniu práva poškodeného na náhradu škody. Odvolací súd uviedol, že bolo potrebné vychádzať zo zmluvy o postúpení pohľadávky, nakoľko predmetnou zmluvou došlo jednak k postúpeniu pohľadávky a zároveň k vysporiadaniu záväzkov medzi poškodeným ako nájomcom a žalobcom ako prenajímateľom. Úhradu nájomného tak suplovalo v tomto prípade samotné postúpenie.

5.4. V danej veci bolo teda relevantným, že poškodená bola nútená v súvislosti so škodovou udalosťou zabezpečiť si náhradné vozidlo, čím jej vznikol záväzok voči prenajímateľovi preukazovaný vystavenou faktúrou, ktorý záväzok vysporiadala spôsobom nahrádzajúcim platenie - započítaním vzájomných pohľadávok s prenajímateľom, so súčasným postúpením práva poškodenej nájomkyne uplatňovať si nárok z titulu nákladov na prenájom vozidla priamo prenajímateľom voči poisťovni. To znamená, že účastníci zmluvy o prenájme vozidla sa dohodli, že nájomkyňa svoj záväzok zaplatiť nájomné a prenajímateľ svoj záväzok zaplatiť cenu za postúpenú budúcu pohľadávku vysporiadajú započítaním, aby sa tak predišlo dvojitému plneniu s negatívnym dopadom na postavenie poškodenej, ktorá by musela najskôr zaplatiť nájomné a následne po zinkasovaní ceny za postúpenie pohľadávky túto postúpiť prenajímateľovi ako postupníkovi. Uvedený postup pri vzájomnom vysporiadaní nárokov súvisiacich s prenájomom vozidla negatívne zasahuje do majetkových práv poškodenej a je popretím inštitútu a funkcie náhrady škody, ktorou je minimalizovať a reparať vplyv škodovej udalosti v majetkovej sfére poškodenej. V posudzovanej veci boli bez akýchkoľvek pochybností naplnené základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu s poukazom na ustanovenie § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri zohľadnení povahy postúpenej pohľadávky, ktorá sa postúpením nemení v spojení s úpravou vyplývajúcou z ustanovení § 4 ods. 1, 2 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.. Takýto výklad je materiálным výkladom zákona, ktorý ma v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe prednosť pred striktné formálnym výkladom práva. Pri postupovaní pohľadávky a jej vymáhaní od žalovanej žalobcom ide o

právom a súdmi aprobovanú situáciu, pri ktorej sa žalovanej nedeje žiadna neprávosť, tá nahrádza škodu, ktorá vznikla konaním jej poistenca v dôsledku škodovej udalosti na vozidle poškodenej, ktoré poškodená nemohla počas jeho opravy užívať a bola nútená prenajať si vozidlo náhradné.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

12. Dovolací súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba, zastúpená zamestnancom, ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolaním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) žalovaná napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie.

13. Dovolanie žalovanej posúdil dovolací súd podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že žalovaná uplatnila dovolací dôvod, ktorým namietala vady konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Tieto mali spočívať v tom, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky na postup odvolacieho súdu podľa § 387 ods. 2 CSP (t. j. stotožnenie sa s posúdením aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie), nepreskúmateľnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a nevysporiadanie sa s odvolacími námietkami žalovanej týkajúcimi sa nedostatku tejto legitímácie na strane žalobcu.

14. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

16. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

17. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

18. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

19. Žalovaná v prvom rade namietala nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa podľa nej odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) riadne nevysporiadal s aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu v spore. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu konanie pred odvolacím súdom takouto vadou postihnuté nebolo. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaná preto nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

19.1. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu potom jasne vyplýva, že tento, zhodne so súdom prvej inštancie, považoval žalobcu za aktívne vecne legitimovaného v konaní „z titulu uzavretej zmluvy o

postúpení pohľadávky s poškodenou, ktorou táto na neho postúpila svoju pohľadávku na náhradu škody, ktorú mala voči žalovanej a ktorou zároveň došlo k vysporiadeniu záväzkov medzi poškodenou ako nájomcom a žalobcom ako prenájomateľom náhradného vozidla, ktoré bola poškodená nútená si prenajať v dôsledku nemožnosti užívať svoje poškodené vozidlo pristavené na opravu. Predmetná pohľadávka sa mohla podľa odvolacieho súdu stať predmetom postúpenia, nakoľko išlo o nárok na náhradu škody, ktorý vznikol poškodenej ako následok dopravnej nehody, pričom postúpená pohľadávka mala charakter budúcej pohľadávky, ktorej vznik bol viazaný na ďalšie právne úkony, ktoré boli obsahom danej zmluvy, a to odplatnosť postúpenia a vzájomné započítanie pohľadávok. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023 nepochybne vyplýval predmet postúpenia - pohľadávka poškodenej vo výške 525,- eur voči žalovanej, pričom postúpenie pohľadávky bolo aj odplatné (odplata vo výške 525,- eur), ktorá suma zároveň zodpovedala nájomnému za prenájom náhradného vozidla poškodenou, ktoré nájomné bolo poškodenej vyfakturované faktúrou č. 5112023 vystavenou žalobcom ako prenájomateľom. V bode č. 5. zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že si vzájomné nároky - na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo, započítavajú. Odvolací súd pritom vychádzal zo záveru, že postúpiť možno aj budúcu pohľadávku, pokiaľ je táto určitá a identifikovateľná. Poškodená teda zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023 previedla svoju pohľadávku vo výške 525,- eur, ktorú mala voči žalovanej za odplatu 525,- eur žalobcovi, pričom zmluvné strany si zároveň dohodli, že si vzájomné nároky - na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo, započítavajú. Pokiaľ išlo o samotnú škodu, odvolací súd vychádzal z ustálenej judikatúry, podľa ktorej sa pod skutočnou škodou rozumie ujma, ktorá predstavuje zmenšenie majetku poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi. Ide o určenie rozdielu v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody (R 55/1971); inak sa škoda definuje aj ako ujma (vyjadriteľná v peniazoch), spočívajúca v zničení, strate, zmenšení alebo znehodnotení vecí a predstavujúca majetkové hodnoty, potrebné na uvedenie do predchádzajúceho stavu. Za skutočnú škodu sa považuje škoda, ktorá sa prejaví v majetkovej sfére poškodeného tým, že došlo k zmenšeniu jeho majetku. Predstavuje tak náklady vyjadrené v peňažnej forme, ktoré sú potrebné na uvedenie do pôvodného stavu alebo aj náklady, ktoré boli navyše vynaložené v porovnaní so stavom, ktorý tu bol bez škodnej udalosti. V ďalšom odvolací súd poukázal na to, že poškodený má nárok na náhradné vozidlo len za podmienky, ak je jeho zapožičanie nevyhnutne potrebné a zároveň, že náklady na takéto zapožičanie sú vynaložené nutne a účelne. V danom prípade bolo preukázané, že na strane poškodenej sa jednalo o účelne a nutne vynaložené náklady na prenájom náhradného motorového vozidla v trvaní 11 dní, po ktorú dobu trvala oprava poškodeného motorového vozidla, pričom k zapožičaniu náhradného motorového vozidla došlo v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou zo dňa 30.03.2023. Odvolací súd zdôraznil, že poškodená si náhradné vozidlo prenajala iba na obdobie, kedy sa jej poškodené vozidlo nachádzalo v servise a dĺžku opravy ovplyvniť nemohla. Účelnosť prenájmu náhradného vozidla zo strany poškodenej, vrátane doby nájmu, bola podľa odvolacieho súdu jednoznačná. Odvolací súd považoval dobu 11 dní, po ktorú mala poškodená prenajať náhradné motorové vozidlo z dôvodu opravy svojho poškodeného motorového vozidla za primeranú, odôvodnenú a náklady na prenájom náhradného motorového vozidla za celé toto obdobie za náklady účelne vynaložené“.

19.2. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP); odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

19.3. Odvolací súd je teda povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 314/2018 z 13. novembra 2018).

19.4. Možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom nezabavuje odvolací súd povinnosti hoc aj len veľmi stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu reagovať na argumentáciu z odvolania - prinajmenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré sú iba

opakovaním už súdom prvej inštancie neprijatej argumentácie (ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko, alebo aspoň zrozumiteľne vysvetlil, prečo táto bola bez právneho významu) a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejní, prečo spôsob nazerania na problém neboli spôsobilé ovplyvniť (v tejto súv. por. i uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13. februára 2019 sp.zn. 7 Cdo 226/2017). Tým samozrejme nie je myslené, že odvolateľovi musí byť dané za pravdu, ale že musí dostať objektívne zrozumiteľnú odpoveď na svoj špecifický argument (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. júna 2019, sp. zn. 3 Cdo 111/2018).

19.5. Je potrebné zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

19.6. V súdnej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, keď mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočností rozhodné pre posúdenie danej veci, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd konštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie nemožno považovať za zjavne neodôvodnený. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (žalovanej). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie stačí, ak v odôvodnení rozhodnutia iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. V súdnej veci sú z rozhodnutia odvolacieho súdu zrejmé úvahy, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o dôvodnosti uplatneného návrhu. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a s odvolacími námietkami žalovanej.

19.7. V tomto smere dovolací súd poukazuje na to, že rozhodnou odvolacou argumentáciou žalovanej bolo, že „žalobcovi nemohol vzniknúť voči žalovanej nárok na náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla (resp. takýto nárok nemohol byť na neho postúpený), nakoľko zo strany samotnej poškodenej nedošlo ku skutočnému (reálnemu) vynaloženiu týchto nákladov, t. j. žalovaná bola názoru, že na to, aby poškodenej voči žalovanej vôbec vznikol zákonný nárok na náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla bolo nevyhnutné, aby ich úhradu žalobcovi poškodená najskôr realizovala zo svojho a teda, aby na jej strane (v jej majetkovej sfére) došlo ku skutočnej (reálnej) ujme v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla. Poukazovala pritom na to, že poškodený je povinný si u poisťovateľa nielen tento nárok uplatniť, ale ho musí aj preukázať. Žalobca potom nedoložil žiadne listinné dôkazy ktoré by preukazovali, že zo strany poškodenej došlo k úhrade faktúry za prenájom náhradného vozidla č. 5112023 zo dňa 04.05.2023 (napr. v podobe bankového prevodu či pokladničného dokladu z elektronickej registračnej pokladnice). Pod škodou bolo podľa žalovanej potrebné rozumieť stav, kedy dôjde k zmenšeniu majetkového stavu poškodeného (R 55/1971), či k inému znehodnoteniu existujúceho majetkového stavu poškodeného (R 28/2007). Nepostačuje tu iba zvýšenie pasív. Žalovaná preto mala za to, že ak dlžník nezaplatil dlžnú čiastku svojmu veriteľovi, nemôže úspešne uplatniť nárok na ich náhradu z titulu zodpovednej tretej osoby za škodu, pretože mu škoda zatiaľ nevznikla, samotná existencia

pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi, ani súdne rozhodnutie o povinnosti dlžníka zaplatiť dlh, nie je totiž skutočnou škodou ani ušlým ziskom. Poškodenej (tým, že reálne neuhradila náklady za prenájom náhradného motorového vozidla) žiaden nárok na náhradu škody v tomto smere nevznikol. Poškodená totiž nepreukázala, že by žalobcovi uhradila faktúru za prenájom náhradného vozidla a teda, že by v jej majetkovej sfére vznikla skutočná (reálna) škoda. Ak potom táto poškodenej nevznikla, nemohla sa stať ani predmetom postúpenia, resp. nemohol ani voči samotnému škodcovi vzniknúť nárok na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla. Žalovaná (s odkazom na závery rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/30/2022 zo dňa 23.08.2023) mala tiež za to, že súd prvej inštancie nemohol posudzovať dohodu o započítaní vzájomných pohľadávok spolu so zmluvou o postúpení pohľadávky ako jeden právny úkon, resp. dohodu o započítaní vzájomných pohľadávok chápať ako podstatnú súčasť zmluvy o postúpení pohľadávky, pretože predmetom postúpenia mal byť nárok na náhradu škody, ktorý mal podľa súdu vzniknúť poškodenej ako následok dopravnej nehody, pričom postúpená pohľadávka mala mať charakter budúcej pohľadávky, pretože jej vznik mal byť viazaný na ďalšie právne úkony, ktoré boli obsahom danej zmluvy, a to odplatnosť postúpenia a vzájomné započítanie pohľadávok. Podľa žalovanej dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok nemožno nikdy chápať ako podstatnú súčasť iného právneho úkonu, predstavujúcu akýsi iný spôsob splnenia (akéhokoľvek) peňažného dlhu, resp. predstavujúcu nejaký iný spôsob úhrady peňažného dlhu. Žalovaná uzavrela, že nakoľko zákonný nárok poškodenej voči žalovanej na náhradu nákladov za prenájom náhradného vozidla pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023 neexistoval, a záväzok poškodenej vyplývajúci z faktúry za prenájom náhradného vozidla č. 5112023 zo dňa 04.05.2023 zanikol na základe dohody o započítaní vzájomných pohľadávok podľa bodu 5. zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023, t. j. iným spôsobom ako riadnym splnením dlhu (solúciou) zo strany poškodenej, tak predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023 bola neexistujúca pohľadávka poškodenej. Súd prvej inštancie preto vec jednoznačne nesprávne právne posúdil, pokiaľ dospel k záveru, že v dôsledku započítania vzájomných pohľadávok podľa bodu 5. zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 04.05.2023 malo dôjsť k akémukoľvek skutočnému (reálnemu) zmenšeniu majetku poškodenej. Poškodená totiž v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla nevynaložila žiadne finančné prostriedky, t. j. neutrpla žiadnu ujmu v majetkovej sfére“. Možno potom zhrnúť, že žalovaná za svoju nosnú, odvolaciu argumentáciu v konaní označila skutočnosť, že „poškodená nemohla platne na žalobcu postúpiť pohľadávku (z titulu náhrady škody) v podobe nákladov za prenájom náhradného motorového vozidla, nakoľko v súvislosti s jeho užívaním žiadne nájomné nezaplatila (neuhradila žalobcom vystavenú faktúru) a teda u nej nedošlo k reálnemu zmenšeniu jej majetku (a teda tu nedošlo k vzniku skutočnej škody), ako aj to, že dohodu o započítaní vzájomných pohľadávok nemožno chápať (považovať) za podstatnú súčasť zmluvy o postúpení pohľadávky, pretože predmetom postúpenia mal byť nárok poškodenej na náhradu škody v podobe pohľadávky, ktorá mala charakter pohľadávky budúcej (naviac dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok nemôže podľa žalovanej predstavovať iný spôsob úhrady peňažného dlhu - t. j. vzájomným započítaním pohľadávok nemožno splatiť dlh).

19.8. Odvolací súd sa s vyššie uvedeným právnym posúdením veci žalovanou nestotožnil, keď naopak vyslovil záver (zhodný sú súdom prvej inštancie), že „žalobca sa stal nositeľom žalovanej pohľadávky (v podobe nákladov za prenájom náhradného motorového vozidla), na základe platne uzavretej Zmluvy o postúpení pohľadávky zo 04.05.2023. Odvolací súd mal za to, že predmetom postúpenia mohla byť aj budúca pohľadávka, pokiaľ bola v zmluve vymedzená dostatočne určito (čo v danom prípade splnené bolo). Mal za to, že k vzniku nákladov za prenájom náhradného vozidla skutočne (hoci neskôr) došlo (vozidlo poškodená po dobu 11 dní skutočne užívala a teda jej vznikla povinnosť za toto obdobie uhradiť žalobcovi nájomné - vyúčtované faktúrou), ibaže s tým, že poškodená tieto náklady nemusela reálne žalobcovi uhradiť (zo svojho zaplatiť), a ich úhradu mohla realizovať aj formou ich zápočtu s odplatou, ktorú jej mal žalobca uhradiť za postúpenie pohľadávky na náhradu škody, ktorú mala voči žalovanej. Odvolací súd teda v podstate uzavrel, že zákonu neodporuje taký spôsob úhrady nákladov za prenájom náhradného motorového vozidla poškodenou (ku ktorému bola táto nútená pristúpiť práve v súvislosti s dopravnou nehodou, za ktorú niesol zodpovednosť poisťovňa žalovanej), ktorým tento dlh (poškodenej voči žalobcovi) zanikne jeho započítaním s pohľadávkou poškodenej na zaplatenie odplaty za postúpenie samotného nároku na náhradu škody. Odvolací súd pritom vychádzal z toho, že takémuto postupu nebránila ani skutočnosť, že postupovaná pohľadávka v čase postúpenia ešte neexistovala a mala

vzniknúť až v budúcnosti (keďže jej budúcemu vzniku nasvedčovali reálne nastalé skutočnosti - v podobe nájmu vozidla a povinnosti zaplatiť nájomné). Za príliš formalistický výklad odvolací súd označil postup, podľa ktorého by poškodená mala najskôr zo svojho uhradiť náklady za prenájom vozidla žalobcovi a až následne na neho túto pohľadávku (ako pohľadávku z titulu náhrady škody) zmluvne postúpiť a na jej základe reálne obdržať odplatu za jej postúpenie. Podľa názoru odvolacieho súdu postup, ktorý poškodená so žalobcom zvolila, vyvolal rovnaké účinky, s tým rozdielom, že tu nedošlo medzi poškodenou a žalobcom k reálnej výmene peňažných plnení (ale k ich zápočtu). Podľa odvolacieho súdu tento postup neznamenal, že by poškodenej žiadna škoda v tomto smere nevznikla (len preto, že tieto náklady reálne žalobcovi neuhradila, a že ich úhrada bola vykonaná zápočtom s odplatou za postúpenie jej pohľadávky na náhradu škody, ktorú mala voči žalovanej), ale týmto postupom bol upravený len spôsob jej náhrady (t. j. v podstate túto škodu v podobe nákladov za prenájom náhradného vozidla (ktoré by poškodená musela žalobcovi zaplatiť) poškodenej namiesto žalovanej uhradil žalobca (zaplatením odplaty za postúpenie pohľadávky), ktorý si ju potom titulom jej postúpenia nárokoval od žalovanej). Inak povedané, poškodená tým, že odplatne postúpila na žalobcu svoju pohľadávku na náhradu škody, ktorú mala voči žalovanej z titulu dopravnej nehody, stratila aktívnu vecnú legitimáciu na jej vymáhanie a legitimáciu na jej vymáhanie získal žalobca. Skutočnosť, že išlo o pohľadávku, ktorá v čase postúpenia ešte reálne neexistovala, avšak bolo nesporné, že v budúcnosti vznikne (teda, že išlo o budúcu pohľadávku) nespôsobovalo neplatnosť jej postúpenia. Neplatnosť jej postúpenia nespôsobovalo ani to, že odplata za jej postúpenie sa realizovala v podobe jej zápočtu s pohľadávkou na úhradu nájomného za používanie náhradného vozidla“.

19.9. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí teda dal žalovanej odpoveď na všetky jej (nosné) odvolacie námietky, a preto odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej, resp. že sa nestotožnil s jej odvolacou argumentáciou. Ak riešenie týchto právnych otázok odvolacím súdom považuje žalovaná za nesprávne (t. j. že sa pri ich riešení odvolací súd odklonil od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu, príp. by išlo o právne otázky doposiaľ dovolacím súdom neriešené), v danom prípade by to zakladalo prípustnosť dovolania len podľa § 421 CSP.

19.10. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že odvolací súd sa dôsledne zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, pričom jasne uviedol, z akých dôvodov mal túto u žalobcu danú. Ak potom odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s tým, že sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením (§ 387 ods. 2 CSP) a súčasne sa pritom vysporiadal aj s rozhodujúcou odvolacou argumentáciou žalovanej (§393 CSP), nedopustil sa nesprávneho procesného postupu, ktorým by porušil právo žalovanej na spravodlivý proces (navyše ustanovenie § 387 ods. 2 CSP upravuje samotný postup odvolacieho súdu (jeho právo takto postupovať), a nie procesné právo strany sporu na takýto postup). Porušenia tohto práva by sa odvolací súd dopustil, ak by žalovanej nedal odpoveď na jej nosnú odvolaciu argumentáciu. Odvolací súd sa však vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkou odvolacou argumentáciou žalovanej, ktorou táto spochybňovala danosť aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, a ak by aj právne posúdenie tejto skutočnosti odvolacím súdom nebolo správne, nezakladalo by to arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia, ale odvolací súd by sa dopustil len nesprávneho právneho posúdenia veci (čo však nie je dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, ale je prípustným dovolacím dôvodom podľa § 421 CSP). Navyše to, že sama žalovaná vo svojom dovolaní namieta konkrétne právne závery odvolacieho súdu v otázke aktívnej vecnej legitimácie žalobcu (ich nesprávnosť), svedčí o tom, že dovolaním napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľným nie je, a teda, že aj žalovanej bolo z neho dostatočne zrejmé, prečo aj odvolací súd považoval žalobcu v spore za aktívne vecne legitimovaného. Právne závery odvolacieho súdu v otázke aktívnej vecnej legitimácie žalobcu potom nemožno označiť za svojvoľné, arbitrárne, ale nanajvýš za nesprávne, čo však nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, ale iba jeho prípustnosť podľa § 421 CSP (t. j. žalovaná mohla v tomto smere namietat len odklon odvolacieho súdu pri riešení týchto otázok od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/), príp. ich doposiaľ neriešenie dovolacím súdom (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Takýmto otázkami potom mohli byť napr., či „možno platne postúpiť aj budúcu pohľadávku (t. j. pohľadávku v čase postúpenia ešte neexistujúcu), či možno úhradu

za postúpenie pohľadávky vykonať aj zápočtom s inou peňažnou pohľadávkou, resp. či poškodenému v súvislosti s dopravnou nehodou vznikne skutočná škoda na jeho majetku aj vtedy, ak nemusí reálne vynaložiť (zo svojho zaplatiť) finančné prostriedky (nájomné) za prenájom náhradného vozidla jeho prenajímateľovi, ale tento svoj dlh na nájomnom (ktorý by takúto škodu, ak by takéto prostriedky reálne vynaložil, predstavoval) mu zanikne zápočtom s odplatom za postúpenie svojej pohľadávky na náhradu škody (reprezentujúcej nárok na úhradu tohto nájomného voči žalovanej), ktorá mu vznikla v súvislosti s touto dopravnou nehodou, a ktorú mu mal uhradiť prenajímateľ ako nadobúdateľ tejto pohľadávky (t. j. či aj za takejto situácie tu možno hovoriť o škode), príp. či možno za majetkovú ujmu považovať aj to, kedy náklady za prenájom vozidla (predstavujúce škodu, ktorú si poškodený môže uplatniť voči poisťovni) poškodený prenajímateľovi reálne neuhradí, hoci by mu takáto povinnosť v budúcnosti vznikla a namiesto toho (ich reálnej úhrady prenajímateľovi) na tohto prenajímateľa postúpi túto svoju „budúcu“ pohľadávkou na ich úhradu, ktorú by mal voči žalovanej poisťovni, za ktorú mu prenajímateľ uhradí odplatu (za jej postúpenie), spôsobom, že po vzájomnej dohode vykonajú vzájomný zápočet svojich pohľadávok (t. j. pohľadávky poškodeného na odplatu za postúpenie s pohľadávkou prenajímateľa na zapltenie nájomného, keďže obe sú v rovnakej výške)“. Ide potom o otázky, ktoré riešil aj odvolací súd (na riešení ktorých založil svoje rozhodnutie), a ak sa tento podľa názoru žalovanej pri ich riešení odklonil od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu (príp. by išlo o otázky doposiaľ dovolacím súdom neriešené), išlo by o dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP. Žalovaná sa potom z dôvodu nesplnenia podmienok na podanie dovolania podľa § 421 CSP (tzv. bagateľný spor - § 422 CSP) snažila túto skutočnosť „obísť“ podaním dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Ako už bolo uvedené vyššie, žalovaná polemizuje s konkrétnymi právnymi závermi odvolacieho súdu (s ktorými nesúhlasí a považuje ich za nesprávne), čo vylučuje arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia (bez ich konkretizácie odvolacím súdom by žalovaná takúto polemiku ani viesť nemohla) a takáto polemika (aj keby boli právne závery žalovanej správne), prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Samotné nesprávne právne závery odvolacieho súdu prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP totiž nezakladajú. V danej veci tak odvolací súd procesne nepochybil iba tým, že vec podľa názoru žalovanej nesprávne právne posúdil (a to ani za situácie, že sa v tomto smere plne stotožnil s právnymi závermi súdu prvej inštancie - teda postupoval podľa § 387 ods. 2 CSP). Žalovaná sa s právnym posúdením legitimácie žalobcu v konaní, tak ako ho vykonal odvolací súd len nestotožňuje, a uvádza ako ich mal odvolací súd správne riešiť (naviac i s odkazom na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu), čo síce pojmovo zodpovedá vymedzeniu dovolacieho dôvodu, avšak podľa § 432 ods. 2 CSP, čo však zakladá prípustnosť dovolania len podľa § 421 CSP (nie podľa § 420 písm. f/ CSP).

20. Podľa názoru dovolacieho súdu žalovaná nevytýka žiadne nedostatky v procesnom postupe súdov nižších inštancií, jej nesúhlas s právnym posúdením odvolacieho súdu v otázke existencie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v spore, ktoré považuje za nesprávne, nepredstavuje vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP (R 54/2012, sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Skutočnosť, že žalovaná má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenu vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06), čo sa netýka preskúmvanej veci.

21. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP (R 24/2017). Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia žalovanej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05), čo bolo v danom prípade

splnené. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizovateľné základné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

22. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010). Je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

23. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

24. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel teda k záveru, že z procesného postupu súdov nižších inštancií nevyplýva, že by konanie bolo zaťažené vadou zmätočnosti, ktorá by mala mať za následok porušenie procesných práv žalovanej v takej intenzite, že by bolo možné konštatovať porušenie jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, preto prípustnosť a ani dôvodnosť dovolania z tohto dôvodu nie je daná.

25. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, najvyššiemu súdu neostávalo iné ako ho podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť.

26. Ako už bolo uvedené vyššie, žalovaná podaním dovolania, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ust. § 420 písm. f/ CSP sa snažila iba „obísť“ skutočnosť, že jej dovolanie (vzhľadom na hodnotu sporu - § 422 CSP) nebolo prípustné podľa § 421 CSP. Uvedenému nasvedčuje aj skutočnosť, že ňou vymedzený dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie veci v otázke aktívnej vecnej legitimácie žalobcu) spĺňal kritériá riadneho vymedzenia dovolacieho dôvodu podľa § 432 ods. 2 CSP, čo by však zakladalo prípustnosť dovolania len podľa § 421 CSP (samotná skutočnosť, že žalovaná riadne vymedzila dovolací dôvod podľa § 432 ods. 2 CSP, t. j. uviedla právne posúdenie veci, ktoré pokladala za nesprávne, a uviedla, aj v čom spočívala táto nesprávnosť právneho posúdenia, však automaticky nezakladala aj prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP).

27. Úspešnému žalobcovi súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.